

Boek : *De gelukkige rekenklas*
Auteur : Tom Braams en Marisca Milikowski 2008, herdruk 2010, [Boom](#)
 ISBN: 9789085066156
Bespreker : Nicole Marynissen, leerkracht wiskunde
Datum : september 2012

. In een notendop...

De auteurs klagen de rekenmethode aan die sinds jaren in Nederland gebruikt wordt: het 'realistisch rekenen'. Bij het realistisch rekenen wordt veel nadruk gelegd op het zelfontdekkend vermogen van leerlingen. Enkel het inzichtelijk rekenen telt, leerlingen moeten hun zelfgevonden wiskundige concepten ook kunnen uitleggen, argumenteren enz. Problemen worden in contexten aangeboden. Er worden maar heel weinig structuren gegeven. Het memoriseren van bv. de tafels, is uit den boze. Daartegenover staat het functionele rekenen. Hier worden technieken geleerd (bv. de staartdeling) en inge oefend. De leerstof wordt gestructureerd aangeboden. Naarmate kinderen de technieken beter beheersen, krijgen ze complexere opgaven.

Om aan te tonen dat het realistisch rekenen geleid heeft tot een generatie die onvoldoende kan rekenen, laten de auteurs in een twintigtal artikelen, zowel pedagogen als wiskundigen aan het woord. In het eerste deel wordt duidelijk gemaakt dat er in Nederland tegenwoordig heel veel rekenproblemen zijn en dat velen een grote hekel hebben aan dit vak. Het gedachtegoed van Freudenthal ligt aan de basis van het 'realistisch rekenen'. Dit wordt in het tweede deel nader bekeken en de auteurs geven voorbeelden van concrete rekenstrategieën die daarop zijn gebaseerd. Vooral het zogenaamde 'kolomrekenen' wordt uitgebreid bekeken. In het derde deel komen concrete situaties in de klas aan bod. Als laatste formuleren de auteurs (of eerder redacteurs) conclusies en aanbevelingen aan de overheid.

- *een bundel artikelen over het rekenonderwijs in Nederland, anno 2008*
- *over rekenen in de basisschool*
- *realistisch rekenen, functioneel rekenen, constructivisme, Freudenthal*
- *voor allen die met rekenen en rekenonderwijs te maken hebben: leerkrachten, onderwijspsychologen, politici, onderwijsbegeleidingsdiensten en ook ouders met schoolgaande kinderen*

. Over de auteur (s)...

Tom Braams: onderwijspsycholoog en dyslexiespecialist. Coauteur van 'Kinderen met dyscalculie' en auteur van verschillende boeken over dyslexie.

Marisca Milikowski: psycholoog en journalist. Verbonden aan de rekencentrale in Amsterdam en docent over rekenproblemen bij de RINO. Ze schrijft veel over rekenen en rekenproblemen.

. Zeker lezen?

Hoewel de auteurs het rekenonderwijs in Vlaanderen vaak als voorbeeld stellen, zijn er in ons land ook meer en meer stemmen die vinden dat de nadruk moet liggen op het begrijpen en die afwillen van het inoefenen van regeltjes. Oefeningen worden meer en meer in een context gegoten, omringd met prettige tekeningetjes. Iedere leerkracht wiskunde weet echter dat juist vraagstukken het aller-moeilijkst zijn, vooral voor zwakke rekenaars. En wat zijn contextoefeningen anders dan vraagstukken?

Kinderen hebben er ook plezier in als ze een techniek beheersen nadat ze er lang op geoefend hebben.

De standpunten van de auteurs worden zeer goed uitgediept en langs alle kanten bekeken. Een typische techniek uit het realistisch rekenen is het 'kolomrekenen', hiermee zouden leerlingen meer inzicht moeten krijgen. Er wordt uitgebreid aangetoond waarom dit juist het tegenovergestelde effect heeft. Aan de hand van dit voorbeeld wordt uitgelegd dat onderwijsvernieuwingen meer gebaseerd zijn op 'ideeën die in de mode zijn' dan op echt wetenschappelijk onderzoek.

Het boek is zeer helder geschreven, de diverse auteurs maken het afwisselend maar de redacteurs hebben gezorgd voor een duidelijke structuur.

Het boek dateert van 2008 en is niet meer up to date wat betreft de onderwijswetgeving in Nederland. Het is nog wel heel bruikbaar om inzicht te krijgen in het leren rekenen bij kinderen.

 de auteurs leggen goed uit op welke theorieën het vernieuwde rekenonderwijs gebaseerd is en waarom dit niet werkt.

 ze pleiten voor het functionele rekenonderwijs, leggen duidelijk uit waarom en vergelijken dit vaak met Vlaanderen, waar de kinderen veel betere resultaten behalen.

 zeer helder geschreven, voldoende afwisseling en toch duidelijke structuur.

. Te onthouden

Enkele belangrijke tips en bevindingen uit het boek op een rijtje:

- Het functionele rekenonderwijs geeft veel betere resultaten, laat ons in Vlaanderen daar niet van afstappen;
- Leerlingen vinden rekenen met complexe, leuke opgaven met veel tekeningetjes en uit het leven gegrepen, niet fijner dan 'kale rekensommen'. Het geeft meer voldoening als ze bijleren. Structuur is beter dan chaos;
- Automatiseren (= veel herhalen dat techniek automatisch wordt) is wel belangrijk. Inzicht kan perfect komen na het beheersen van technieken!